

**Financovaný
Európskou úniou**

Projekt Erasmus+ s názvom „Rozvoj vybraných kľúčových kompetencií žiakov na vyučovacích hodinách a mimoškolských aktivitách v škole”

Nr 2024-1-PL01-KA220-SCH-000247484

**Autor: Joanna Soćko, , Anna Gocłowska
Okresné centrum rozvoja vzdelávania v Giżycku
Licencia CC0**

BENEFICIÁR : GMINA WĘGORZEWO

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Európska únia ani EACEA za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť

Deň 3 .
Sociálne a občianske kompetencie .
Odborníčka/školiťka - Joanna Soćko, Anna Gocłowska .
Vedúca organizácia - Základná škola Radzieje.

- 1. definícia sociálnych a občianskych kompetencií
- 2. potrebné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou.
- 3. Význam "sociálnej a občianskej kompetencie" v osobnom a sociálnom rozvoji jednotlivca a pre spoločnosť.
- 4. Smery rozvoja školy pre zvyšovanie "Sociálnych a občianskych kompetencií" žiakov.
- 5. Rozvoj "Sociálnych a občianskych kompetencií" žiaka ako úloha každého učiteľa.
- 6. Metódy vedenia vyučovacích hodín na podporu rozvoja "Sociálnych a občianskych kompetencií".
- 7. Druhy mimoškolských aktivít nápomocných pri rozvoji "Sociálnych a občianskych kompetencií".
- 8. Konštrukcia nástrojov na meranie úrovne "Sociálnych a občianskych kompetencií".

Kľúčové vlastnosti kompetencií.

- Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité pre osobný rozvoj.
- Rozsah mnohých z týchto kompetencií sa prekrýva a je vzájomne prepojený, pričom zručnosti z jednej z nich podporujú zdokonaľovanie sa v inej.
- Niektoré sú prierezové alebo interdisciplinárne (napr. kompetencie v oblasti IKT, podnikania, občianstva, kultúrneho vyjadrovania a učenia sa).
- Jazykové (gramotnosť), matematické a (IKT) zručnosti sú základom vzdelávania;
- zručnosti v oblasti učenia sa podporujú všetky ostatné vzdelávacie aktivity.
- Niektoré zručnosti sú ústredným prvkom všetkých ôsmich kompetencií (napr. kritické myslenie, tvorivosť, iniciatíva, riešenie problémov, posudzovanie rizík, rozhodovanie, zvládanie emócií).

Prednáška Efektívne učenie

- Zrejme učenie (Visible Learning),
- Profesor John Hattie Výber zlých vodičov v holistickej reforme vzdelávania,
- Správa OECD Michaela Fullana "Školy pre žiakov 21. storočia".

-
- Viditeľné učenie Profesor John Hattie University of Auckland Nový Zéland, University of Melbourne, Austrália,
 - - 15 rokov výskumu,
 - - 52 000 štúdií,
 - - na 200 miliónoch učiacich sa,
 - - syntéza 800 metaanalýz výskumu v oblasti vzdelávania.

FAKTORY VPLÝVAJÚCE NA ÚČINKY UČENIA SA ŠTUDENTOV Profesor John Hattie (University of Auckland, Nový Zéland; University of Melbourne, Austrália) vykonal viac ako 900 metaanalýz vzdelávacieho výskumu. Identifikoval faktory ovplyvňujúce výsledky.

Faktory s významným vplyvom:

- Poskytovanie formatívneho hodnotenia,
- Vzájomné vyučovanie,
- Spätná väzba,
- Vzt'ahy medzi učiteľom a študentom,
- Predchádzajúce úspechy,
- Učebné zručnosti,
- Stratégie vyučovania.

Nízke faktory vplyvu:

- domáce úlohy,
- financie,
- zníženie počtu žiakov v triede,
- mimoškolské aktivity,
- rozdelenie do skupín podľa schopností,
- počiatočná odborná príprava učiteľov,
- znalosti učiteľov v danom predmete,
- opakovanie ročníkov.

Dobří vodiči vo vzdelávaní - M.Fullan

- vnútorná motivácia,
- zlepšenie vyučovania,
- tímová práca.

Nesprávne ovládače vo vzdelávaní - M.Fullan

- zodpovednosť
- kvalita jednotlivých učiteľov, kvalita jednotlivých vedúcich pracovníkov
- technológie
- roztrieštené stratégie

Čo potrebujeme na vytvorenie škôl 21. storočia?

Kľúčové prvky:

Čo potrebujeme na vytvorenie škôl 21. storočia?

- silní riaditelia škôl, ktorí v školách vytvárajú podmienky na učenie,
- učitelia, ktorí sú presvedčení o vlastnej efektívnosti a sú pripravení inovovať.

Zistenia zo správy OECD "Školy pre žiakov 21. storočia"

- Podpora efektívneho vedenia škôl
- Posilnenie sebadôvery učiteľov
- podpora rozvoja medziľudských vzťahov v škole
- Vytváranie podmienok pre inovácie
- Zabezpečenie konzistentnosti činnosti

Efektívny riaditeľ/efektívny líder

- „prvý učiteľ“
- sa zameriava na vyučovanie a učenie sa na vysokej škole, pozorovanie učenia sa.
- podporuje medzil'udské vzťahy v rámci školy
- vytvára priestor pre spoluprácu a komunikáciu
- vytvára podmienky pre inovácie
- zabezpečuje súdržnosť

Posilnenie sebadôvery učiteľov

- Účast' učiteľov na rozhodovaní.
- Spolupráca učiteľov
- Výmena skúseností
- Vzájomné pozorovanie
- Spätná väzba
- Zlepšovanie

Sociálne a občianske kompetencie(6)

Definícia: Ide o osobné, medziľudské a medzikultúrne kompetencie zahŕňajúce celú škálu správania, ktoré pripravujú jednotlivcov na účinnú a konštruktívnu účasť na spoločenskom a pracovnom živote, najmä v čoraz rozmanitejších spoločnostiach, a na riešenie konfliktov v prípade potreby.

Občianske kompetencie pripravujú jednotlivcov na plnohodnotnú účasť na občianskom živote na základe znalostí sociálnych a politických koncepcií a štruktúr a zmyslu pre aktívnu a demokratickú účasť.

Pojem občianskej a sociálnej kompetencie je úzko spätý s formovaním moderného demokratického štátu. Vychádza totiž z predpokladu, že udržiavanie a rozvoj demokracie sa neuskutočňuje "samé od seba", ale vyžaduje si úsilie a aktivitu informovaných a pripravených občanov, ktorí sú pripravení zapojiť sa do fungovania demokratických procedúr alebo vzdorovať autoritárskym snahám či iným pokusom o obmedzenie demokracie.

Občianske a sociálne kompetencie sú v etnicky a kultúrne rozmanitej spoločnosti ešte dôležitejšie. Vysoká úroveň občianskych kompetencií umožňuje budovať porozumenie medzi rôznymi skupinami, vytvárať atmosféru spolupráce, dôvery a otvorenosti medzi skupinami a účinnejšie uplatňovať myšlienky politickej rozmanitosti.

(Walzer, 1998).

Prestávka

Cvičenie 1

Učitelia na trojfarebné hárky papiera napíšu , ktoré vedomosti, zručnosti a postoje sú súčasťou rozvoja sociálnych a občianskych kompetencií?

Metaplan

- 1) Aký je súčasný stav implementácie rozvoja sociálnych a občianskych kompetencií?
- 2) Aký by mal byť?
- 3) Prečo nie je taký, aký by mal byť?
- 4) Aké ponaučenie si z toho možno vziať? Aké riešenia z toho vyplývajú?

Kde získať informácie o práci školy pri rozvíjaní kľúčových kompetencií detí?

- dokumentácia - získaná na základe analýzy nájdených údajov (analýza dokumentov);
- pracovný proces - poznaný na základe opisov v dokumentácii, pozorovaní (vyučovacie hodiny, zasadnutia pedagogickej rady, stretnutia s rodičmi), rozhovorov a prieskumov uskutočnených medzi účastníkmi vzdelávacieho procesu;
- osoba - je zdrojom informácií získaných na základe rozhovorov, prieskumov a pozorovaní jej práce.

Kto môže poskytnúť zamestnancom školy potrebné informácie?

- žiaci a absolventi škôl
- učitelia a odborníci vrátane pomocných učiteľov
- rodičia detí
- zástupcovia vzdelávacích inštitúcií, ktoré sú v školských zákonoch a predpisoch určené ako spolupracujúce subjekty
- psychologicko-pedagogické poradne, strediská odbornej prípravy učiteľov, pedagogické knižnice.

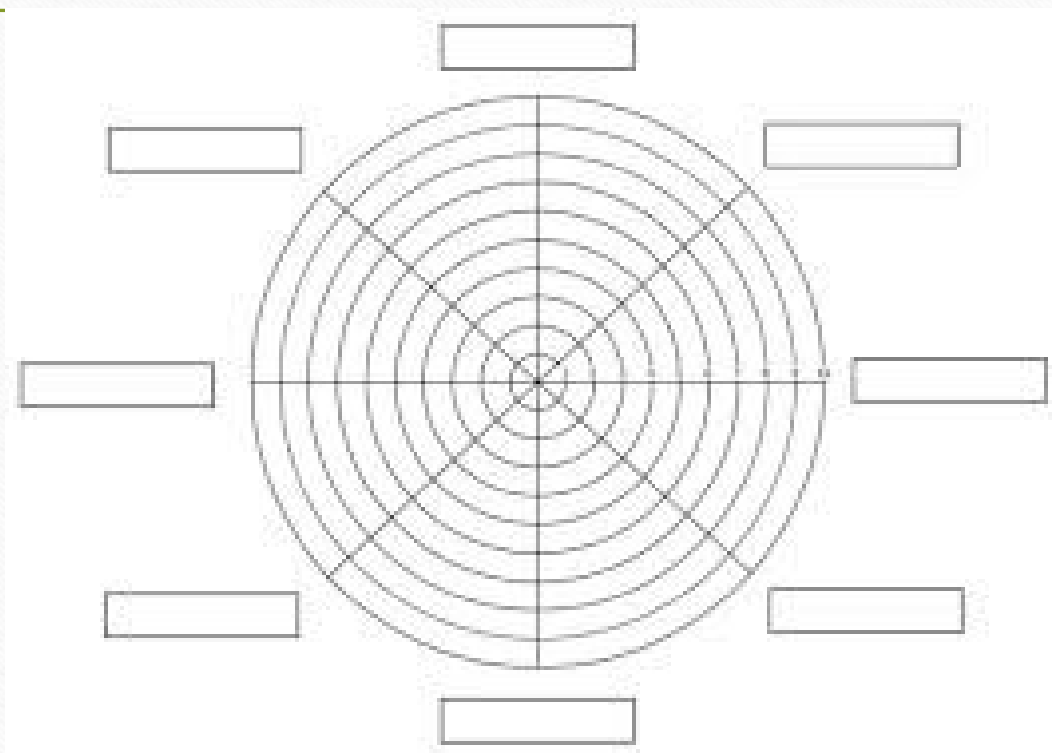
Kto môže poskytnúť zamestnancom školy potrebné informácie?

- riaditelia, učitelia a odborníci v školách, kde absolventi študujú.
- partneri spolupracujúci s učiteľmi pri realizácii procesov podpory rozvoja a vzdelávania detí, napr. miestne inštitúcie a kultúrne zariadenia, mimovládne organizácie, vzdelávacie a výchovné zariadenia, napr. paláce mládeže, kultúrne centrá mládeže, jordánske záhrady
- zástupcovia vedúceho orgánu
- inšpektori z úradu školského inšpektora

Iné zdroje

- webová stránka, komunitná stránka (fanpage) na Facebooku;
- letáky a iné propagačné materiály;
- online diskusné fóra;
- vzdelávacie blogy vedené učiteľmi;
- publikácie v tlači, rozhlasové a televízne vysielanie
- Účast' detí na súťažiach, olympiádach a pod. (ocenenia a ceny, audio a video nahrávky, výsledky súťaží, napr. detské práce);
- úspechy učiteľov (ocenenia a ceny, výsledky, napr. publikácie);
- opisy a výsledky projektov (s účasťou detí a/alebo učiteľov);
- dokumentácia uskutočnených pedagogických experimentov a inovačných aktivít;
- opisy osvedčených postupov (napr. zverejnené na webovej stránke školského inšpektora, centra odbornej prípravy učiteľov alebo vzdelávacieho portálu);

**Príklady merania úrovne spôsobilosti.
Okruh kompetencií**

Na monitorovanie možno použiť aj mäkké alternatívne výskumné metódy

Metóda trojuholníka - metóda vizualizácie tvorivého riešenia problémov, ktorá sa používa napr. počas akčného učenia. Trojuholník obrátený lícom nadol symbolizuje učiteľom definovaný PROBLÉM pri realizácii aktivity. Učitelia identifikujú na ľavej strane trojuholníka PROBLÉMY a pre každý z nich určia spôsoby riešenia problému (ako možno odstrániť príčiny problému) a zapíšu ich v uvedenom poradí na pravú stranu trojuholníka;

ambiciózny strom cieľov

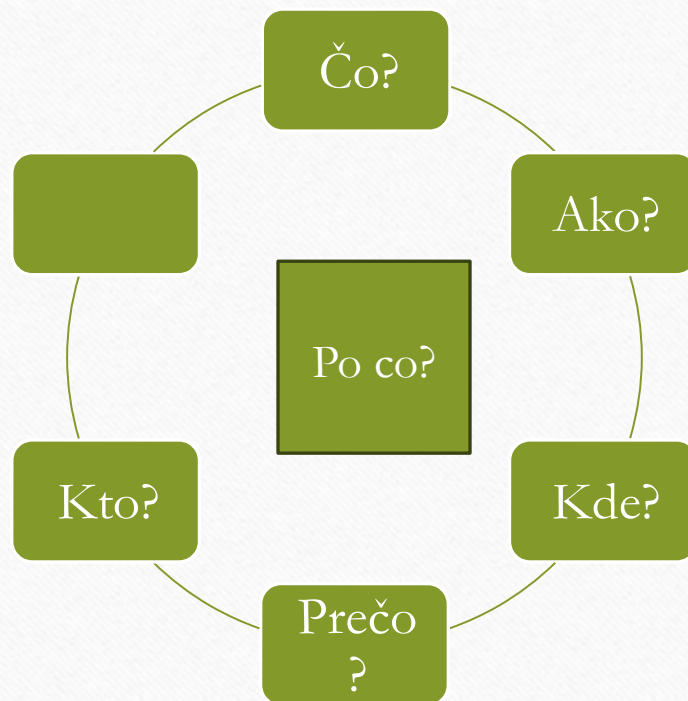
Táto metóda zahŕňa vytvorenie strategického plánu s akčnými krokmi, prekážkami a spôsobmi ich prekonania. Pri menej ako troch prekážkach nejde o ambiciózny cieľ.

Preto je potrebné najprv definovať cieľ, zostaviť zoznam prekážok, ktoré bránia realizácii tohto cieľa, a zoznam čiastkových cieľov, t. j. krokov, ktoré treba podniknúť na odstránenie týchto prekážok.

otázka hviezda

odpovedaním na otázky napísané na jeho ramenách. Hviezda otázok je metóda, ktorú možno použiť na plánovanie činnosti alebo riešenie problémov. Je tiež užitočná na prezentáciu podrobností o rôznych projektoch, udalostiach atď. Najdôležitejšou vecou na otázkovej hviezde je otázka účelu (cieľov): PREČO? Tu sa zvyčajne začína práca alebo prezentácia.

otázka hviezda

hodnotenie fotografií

fotohodnotenie - učitelia fotografujú počas stanoveného časového obdobia (napr. jeden týždeň) alebo počas realizácie vybranej aktivity (napr. počas lesnej expedície) priebeh aktivity, činnosť (alebo nečinnosť) detí a rôzne situácie, ktoré sa počas podujatia vyskytli..

Analyzujú výsledný výskumný materiál (ktoré činnosti, správanie a situácie naznačujú, že deti preukázali vedomosti, zručnosti a postoje charakteristické pre vybranú kompetenciu, a ktoré naznačujú, že sa im nepodarilo rozvinúť svoje vedomosti, zručnosti a postoje na uspokojivú úroveň).

Je dôležité, aby osoba, ktorá monitoruje aktivity, objektívne zaznamenávala nielen obrazy úspechu, ale aj ťažké situácie, keď deti napríklad nezvládajú úlohu..

Hodnotenie fotografií možno doplniť kresbami detí, ktoré napríklad ilustrujú, čo si z výletu najviac pamätajú, čo sa naučili, čo sa im páčilo, čo ich prekvapilo atď'.

identifikácia prekážok (silové pole)

zverejnené, napr. na "hovoriacej stene" v miestnosti učiteľov alebo vedené pomocou "pošty". Učitelia napr. za vybraný týždeň realizácie aktivít zapíšu na vyvesený plagát (hovoriacu stenu), rozdelený do dvoch stĺpcov, odpovede na otázky: "Čo mi pomáha pri realizácii aktivity X?", "Čo mi bráni pri realizácii aktivity X?", alebo vhodia "listy" (krátke poznámky) do samostatných obálok alebo škatúl označených týmito otázkami (pošta). Po týždni facilitátor analyzuje zozbierané údaje, oznámi zistenia riaditeľovi a učiteľom a spolu s nimi určí možné úpravy plánu podpory;

Výskumné nástroje
Súbor štandardizovaných nástrojov

Metódy aktívneho vyučovania umožňujú študentom zohrávať aktívnu úlohu vo vzdelávacom procese, čo vedie k väčšej angažovanosti, motivácii a vlastnej iniciatíve pri získavaní vedomostí.

Ako aplikovať aktivačné metódy v rôznych predmetoch?

- Organizovať výlety a projekty v teréne. Plánujte návštevy múzeí, podnikov, prírodných parkov, aby si žiaci mohli vyskúšať a preskúmať témy súvisiace s predmetom na vlastnej koži.
- Používajte rôzne učebné materiály. Používajte učebnice, multimediálne prezentácie, videá, články, fotografie a iné zdroje pre rôzne predmety. Spestríte tým vyučovanie a povzbudíte žiakov k aktívnej účasti.
- Využívanie metód aktívneho učenia vo všetkých predmetoch nielen zvýši angažovanosť žiakov, ale aj rozvinie ich zručnosti v rôznych oblastiach. Učenie sa tak stane zaujímavejším a efektívnejším.

Odporúčané aktivačné metódy v základnom učebnom pláne Vybrané aktivačné metódy, ktoré pomáhajú rozvíjať kľúčové kompetencie.

Metódy založené na aktivitách:

- príprava počítačových prezentácií,
 - didaktické hry,
 - tvorba multimediálnych programov,
 - aktivity s interaktívnou tabuľou,
 - inscenácie, predstavenia,
 - debaty a diskusie.
- Okrem toho sa odporúčajú muzeálne lekcie, výstavy, návštevy pamätných miest, historické rekonštrukcie, stretnutia s pamätníkmi histórie, návštevy didaktických a vedeckých centier (napr. centrum KARTA, Centrum pamäti a budúcnosti, Centrum kultúrneho turizmu TRAKT) a Ústavu pamäti národa.

cieľ

namiesto číselnej stupnice možno zaviesť symbolické "smajlíky" na troch poliach: usmievavý v strede, neutrálny v strednom poli, smutný na okraji) alebo pohyblivý disk - deti stoja v kruhu, do ktorého stredu umiestnime loptu alebo iný predmet symbolizujúci stred disku; učiteľ kladie deťom otázky alebo vyslovuje výroky, napr. "Ako sa vám páčilo toto cvičenie?". , a deti pohybom na "pohyblivom terči" vyjadrujú svoj názor;

Nástroje na pozorovanie činností vrátane vzájomného pozorovania z hľadiska rozvoja vybraných kompetencií detí

- **teplomer** - pre najmenšie deti môže byť číselná stupnica nahradená symbolickými "smajlíkmi" (usmievavými a smutnými - na krajných bodoch kresby);
- **semafony** (symbolika farieb: zelená - "viem, mám rád, môžem" atď.; červená - "neviem, nemôžem, bojím sa, nemám rád" atď.);
- **Balón** - pri rozhovore s deťmi im učiteľ kladie otázky a odpovede zaznamenáva na plagát, na ktorom je nakreslený balón (poznámky sú heslá a symbolické kresby, napr. keď deti uvedú, že majú radi pozorovanie, učiteľ si ich zapíše: "pozorovanie" a nakreslí symbolickú lupu). Na vrchnák balóna môžete zapísať názory na tie činnosti/aktivity, ktoré sa batol'atám páčia, na úrovni balastu, čo sa im nepáči, a pri koši, kto alebo čo im pomáha pri plnení úloh, ktoré sú súčasťou rozhovorov.

Kinga Sarad - Deč, autorka Rámcového vzdelávacieho programu pre pomoc materským školám pri rozvíjaní kľúčových kompetencií detí, podporuje všestranný rozvoj detí.

- koncepčné mapy;
- metóda kreatívneho myslenia Alexa Osborna (brainstorming);
- metóda Carla Orffa;
- metóda tvorivej (výrazovej) gymnastiky Rudolfa Labana;
- vývojový pohyb Veroniky Sherbornovej;
- metóda aktívneho počúvania hudby podľa Batia Straussa;
- para-divadelné metódy: technika výmeny rolí, dráma, pantomíma, prstové divadlo, bábkové divadlo, tieňové divadlo;
- detská matematika podľa Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej a Ewy Zielińskiej;

Fröblowova pedagogika ako spôsob rozvíjania kľúčových kompetencií u detí predškolského veku.

Deti a hodinky nesmú byť neustále nasadené.
Musia mať tiež možnosť chodiť.

Friedrich Fröbel

Tri myšlienky podľa Fröbela

- jednotu vesmíru;
- úcta k dieťaťu a jeho individualite;
- význam hry vo vývoji dieťaťa.

Podľa Fröbela by výchova a vyučovanie mali integrovať základné sily hlavy, srdca a rozumu.

-
- vpichovanie: pomocou špeciálnej ihly a plstenej podložky deti vpichujú vzory do papiera, čo zlepšuje koordináciu ruka-oko, učí vytrvalosti a sústredenosti;
 - skladanie papiera: deti skladajú papier s veľkou radosťou a starostlivosťou, čím si precvičujú jemnú motoriku a rozvíjajú svoju predstavivosť;
 - prepletanie: pripraví sa farebné, úzke pásiky papiera, ako aj papierové podložky so zárezmi - deti používajú špeciálne šidlo na prepletanie pásov cez zárezy;
 - vytváranie ornamentov: jednoduchý šachovnicový hárok papiera a ceruzka sa používajú na vytváranie krásnych, symetrických kompozícií - deti používajú šachovanie ako druh plánovacej mriežky.

Úlohy učiteľa vo Fröbelovej pedagogike sú:

- poskytnúť deťom čo najviac skúseností - dôležitá je samostatnosť dieťaťa pri konaní a učení.
- ovplyvňovanie výchovy vhodnou organizáciou prostredia a vytváraním podmienok na poznávanie okolitého sveta.
- výber správnych hračiek pre deti - musia to byť predmety, ktoré dieťa vzdelávajú a rozvíjajú, nie náhodné predmety, ktoré neslúžia jeho rozvoju (tieto hračky nazýval "darčekmi", čím im dával rang niečoho vzácneho, o čo sa treba starať a čo treba rešpektovať).

Spôsoby rozvíjania vybraných kompetencií u detí Pedagogika Reggio Emilia Diet'a je vnímané ako kompetentné vytvárať poznatky, zvedavé na svet a pripravené učiť sa.

- Diet'a sa najlepšie rozvíja prostredníctvom spolupráce, preto by sa malo vzdelávať v skupine detí s dospelými, a nie individuálne, pretože to pomáha pri riešení problémov, rozhodovaní a inováciách.
- Diet'a komunikuje slovom, pohybom, kreslením, konštruovaním, kolážou, hudbou mnohými spôsobmi, aby vyjadrilo svoje vedomosti a skúsenosti, preto by jeho výtvary mal oceniť dospelý.
- Prostredie je "tretím učiteľom", priestor by mal provokovať k experimentovaniu, udržiavať záujem, myslenie, umožňovať socializáciu, kontakt s prírodou a kultúrou; úprava priestoru by mala inšpirovať k objavovaniu, bádaniu a učeniu, rozvíjať zmysel pre estetiku a starostlivosť.
- Učiteľ je pozorovateľ a poslucháč, partner a pomocník pri riešení problémov. Mal by poskytnúť tému hodiny v súlade so záujmami a motiváciou detí, prispôbiť priebeh hodiny aktuálnym udalostiam.
- Dôležitou súčasťou práce učiteľa je dokumentácia - slúži na sledovanie učenia a rozvoja detí, na opätovné vracanie sa k myšlienkam, dojmom a skúsenostiam prostredníctvom zvukových a obrazových záznamov, fotoreportáží z činností detí, letákov atď.
- Rodič je pre učiteľa partnerom.
- Učiteľ je výskumník, ktorý sa zúčastňuje na výmene informácií s ostatnými učiteľmi o úvahách, udalostiach a problémoch v skupine.

Spôsoby rozvoja vybraných kompetencií u detí

Metóda Carla Orffa

Podnecovanie tvorivej invencie a sebavyjadrenia je hlavným cieľom metódy, ktorú vyvinul Carl Orff.

Koncepcia je založená na prepojení gymnastických cvičení s rytmicko-hudobnou kultúrou. Orff tvrdil, že hudba sa rodí z reči, pohybu a gesta.

Vo svojej práci s deťmi zaviedol bicie nástroje (pre mladšie deti) a strunové a dychové nástroje (pre staršie deti). Je dôležité používať a transformovať do hudobnej reči to, čo je dieťaťu v praxi najbližšie: slovo, gesto, pohyb, prostredie.

Metóda tvorivej (výrazovej) gymnastiky Rudolfa Labana

- Učiteľ pracujúci s touto metódou (známou aj ako metóda pohybovej improvizácie, moderného edukačného tanca) sa stáva spoluúčastníkom a spolupartnerom hier, otvorený tvorivej invencii cvičencov, ich vynaliezavosti, fantázii a skúsenostiam.

Spôsoby rozvoja vybraných kompetencií u detí

Vývojový pohyb podľa Veroniky Sherbornovej

Metóda výrazovej gymnastiky rozvíja tvorivé schopnosti detí, posilňuje ich sebavedomie a sebadôveru, pocit bezpečia, zodpovednosti a citlivosti, rozvíja ich schopnosť nadväzovať vzťahy s druhým človekom.

Cvičenie je primerané prirodzeným potrebám detí a dobrovoľné. Prostredníctvom účasti na výrazovej gymnastike si dieťa rozvíja pohybové zručnosti, získava povedomie o vlastnom tele, o priestore a o tom, ako sa v ňom správať, a o zdieľaní tohto priestoru s ostatnými, s ktorými sa učí nadväzovať aj blízky kontakt.

Spôsoby rozvíjania vybraných kompetencií u detí Metóda aktívneho počúvania hudby podľa Batia Straussa attia Strauss,

- Metóda aktívneho počúvania hudby Battie Straussovej Battia Straussová, učiteľka z Izraela, vyvinula túto metódu na oboznámenie svojich žiakov s klasickou hudbou.
- Deti sa zapájajú do rôznych aktivít: hrajú sa, tancujú, recitujú krátke básničky alebo rýmy, rytmicky opakujú jednoduché gestá, snažia sa spievať melodické linky počúvaných skladieb a rytmicky točiť príbeh. Môžu prevziať úlohu dirigenta alebo hudobníka, používať rekvizity (nástroje, paličky, disky).

Spôsoby rozvoja vybraných kompetencií u detí

Parateatrálne metódy: technika výmeny rolí, dráma, pantomíma, divadlo na prstoch, bábkové divadlo, tieňové divadlo.

Spôsoby rozvíjania vybraných kompetencií u detí Detská matematika podľa Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej a Ewy Zielińskiej

- **12 tematických okruhov matematického vzdelávania: priestorová orientácia, rytmus, utváranie počtových zručností, ako aj sčítanie a odčítanie, podpora rozvoja operačného myslenia; rozvíjanie schopnosti merať dĺžku, klasifikácia, usporiadanie a riešenie aritmetických úloh, oboznamovanie detí s hmotnosťou a významom váženia, meranie kvapalín, geometrická intuícia, utváranie detských hier a zaznamenávanie matematických činností.**

Príklady metód cvičenia

- Ktoré z týchto metód podľa vás najviac prispievajú k rozvoju kľúčových kompetencií u detí?
- Aké sú podľa vás najväčšie ťažkosti pri používaní metód, ktoré podporujú rozvoj kľúčových kompetencií u detí?

"bez jasného cieľa, presne definovaných výsledkov a dobre naplánovaného harmonogramu činností sa projekt namiesto dobrodružstva a zaujímavej výzvy stáva stresujúcim a vyčerpávajúcim bojom o dodržanie termínov."

Cele

ŠPECIFICKÉ • Čo presne chcete dosiahnuť? • Aký účinok chcete dosiahnuť?

MERATEĽNÝ • Ako zistíte, že ste tento cieľ dosiahli?

AMBITÍZNE • Prečo je to dôležité? • Čo môžete vďaka tomu zmeniť? • Ako sa prostredníctvom toho môžete rozvíjať?

REALISTICKÝ • Aké zdroje na to potrebujete? • Kto vám môže pomôcť?

ČASOVÝ • Kedy chcete aktivitu dokončiť? • Kedy chcete, aby sa prejavili účinky týchto činností? • Ako to môžete načasovať?

Najmenej rozvinuté kompetencie:

- znalosť a uplatňovanie koncepcie rovnosti
- znalosť foriem občianskeho protestu
- znalosť úlohy a významu konfliktu a sporu v štáte
- schopnosť vytvárať atmosféru dôvery
- schopnosť vystupovať v skupine
- schopnosť pomenovať vlastné problémy a hovoriť o nich
- schopnosť zúčastňovať sa na demokratických rozhodovacích procesoch
- schopnosť konštruktívne sa podieľať na aktivitách komunity a susedstva
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne pokrytie politických a právnych otázok

Najmenej rozvinuté kompetencie:

- schopnosť kriticky posúdiť konkrétne riešenia alebo postupy súvisiace s politickým a právnym systémom
- schopnosť porozumieť rôznym názorom
- ochota hodnotiť konanie osôb, ktoré majú autoritu
- ochota zmeniť vlastný názor a robiť kompromisy
- pocit spolupatričnosti k EÚ, Európe, svetu 1 pripravenosť zúčastňovať sa na demokratických rozhodovacích procesoch
- pripravenosť kontrolovať a korigovať vlastnú prácu
- negatívny postoj k predsudkom, rasizmu a diskriminácii a pripravenosť prekonávať predsudky
- podpora rozmanitosti a sociálnej súdržnosti

Zhrnutie stretnutia :

Dnešný workshop bol pre mňa...";

"Dnes som sa naučil/a..."

"Dnes som objavil/objavila...";

"Určite využijem pri svojej práci...";

"Dnes som sa presvedčil/presvedčila, že...";

"V budúcnosti...

Bibliografia

- Choińska-Mika, J. i Sitek, M. (red.) (2015). Realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego. Wnioski z badań przeprowadzonych przez Zespół Dydaktyk Szczegółowych IBE. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.
- Czerepaniak-Walczak, M. (1999). Kompetencja: słowo kluczowe czy „wytrych” w edukacji. *Neodidagmata*, 24, s. 64–65.
- Kopińska, V. i Solarczyk-Szwec, H. (red.) (2017). Kompetencje społeczne i obywatelskie w podstawach programowych kształcenia ogólnego. Analiza krytyczna. Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK.

Bibliografia

- Kompetencje społeczne i obywatelskie w podstawach programowych kształcenia ogólnego w świetle wyzwań Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 Hanna Solarczyk-Szwec
- Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska

Bibliografia

- Dumont H., Istance D., Benavides F., Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce, tłum. Z. Janowska, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
- Grzegorczyk B., Grzegorczyk M., Jas M., Juskiewicz I., Łysak K., Innowacje pedagogiczne jako nowatorskie rozwiązania programowe, organizacyjne i metodyczne podnoszące jakość pracy szkoły. Podstawa prawna i procedury wprowadzania, Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Kielce 2016.

Bibliografia

- Katarzyna Dryjas, Małgorzata Jas, Wspomaganie przedszkoli w rozwijaniu u dzieci kompetencji., Warszawa 2017
- Bogdanowicz M., Metoda Dobrego Startu, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1989.
- Bogdanowicz M., Okrzesik D., Opis i planowanie zajęć według Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011.
- Bogdanowicz M., W co bawić się z dziećmi, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2003.
- Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie, Studio FullScan, Kielce 2000.